

«Ապահովագրական ընկերությունների հրապարակվող ֆինանսական հաշվետվությունների օրինակելի ձևերը և դրանց լրացման հրահանգը» Հավելվածի 30/09/2012թ.

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (ՁԵՎ 5)

Սույն ծանոթագրությունները ներառում են տեղեկատվություն՝ ի լրումն ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության, համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության, սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվության և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվության:

Ծանոթագրություն 1. «Կորպորատիվ տեղեկատվություն»

,Ռոսգոսստրախ-Արմենիա» ապահովագրական ՓԲԸ (այսուհետ՝ Ընկերությունը) պետական գրանցում է ստացել որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն 20.05.2008թ-ին: Ընկերությունը տրամադրում է ոչ կյանքի ապահովագրական ծառայություններ: Ընկերությունը իր գործունեությունը սկսել է 2008թ հունիսից:

հրավաքանական հասցեն՝ ք. Երևան, Հյուսիսային պողոտա 1

1.1. Կառավարման մարմինները.

Ընկերության կառավարման մարմիններն են՝

Բաժնետերերի Ընդհանուր ժողովը,

Ընկերության Խորհուրդը,

Գործադիր Տնօրենը:

Ընկերության Գործադիր Տնօրենն է Գագիկ Գրիգորյանը:

Ընկերության խորհուրդը կազմված է 6 անդամից:

Ընկերության խորհրդի կազմը **2012թ. սեպտեմբերի 30-ի** դրությամբ՝

Դանիլ Խաչատուրով - Խորհրդի նախագահ

Իգոր Միրովսկի – Խորհրդի անդամ

Ալեքսանդր Մոզալև - Խորհրդի անդամ

Ռաֆայել Մինասբեկյան – Խորհրդի անդամ

Ալխաս Սանգուլիա - Խորհրդի անդամ

Սոնա Դալայյան – Խորհրդի անդամ

1.2. Ընկերության ղեկավարների վարձատրությունը.

Ընկերության խորհրդի անդամների վարձատրության չափը հաստատվում է Ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի կողմից:

Ընկերության գործադիր տնօրենի, գլխավոր հաշվապահի և ներքին աուդիտի անդամների վարձատրության չափը և պայմանները հաստատվում են Ընկերության խորհրդի կողմից:

Ընկերության այլ ղեկավարների և աշխատակիցների վարձատրության պայմանները հաստատվում են Ընկերության գործադիր տնօրենի կողմից:

Ծանոթագրություն 2. «Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման հիմքեր»

2.1 Ընկերության հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը (այսուհետ՝ ՀՀՔ) սահմանված է հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող Հայաստանի Հանրապետության օրենքների, ապահովագրության ոլորտը կարգավորող այլ իրավական ակտերի, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման միջազգային (այսուհետ ՀՀՄՍ) դրույթներով սահմանված պահանջների համաձայն:

2.2 Հաշվապահական հաշվառման իր գրանցումներն Ընկերությունը վարում է Հայաստանի Հանրապետության հաշվապահական հաշվառում կարգավորող իրավական ակտերի համաձայն:

Սույն ֆինասական հաշվետվությունները պատրաստվել են ՀՀՄՍ-ով սահմանված չափանիշների համաձայն:

2.3 Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով: Տնտեսական գործառնությունների հաշվառումն իրականացվել է հաշվեգրման եղանակով:

Դրամական միջոցների շարժի վերաբերյալ հաշվետվությունը կազմվել է “Հաշվետվություն դրամական միջոցների հոսքերի մասին” ՀՀՄՍ 7-ի սկզբունքների հիման վրա:

Ծանոթագրություն 5 «Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականությունների ամփոփում»

5.1 Հիմնական միջոցները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած նրանց կուտակված մաշվածությունը:

Հիմնական միջոցների միավորի սկզբնական արժեքը ներառում է նրա գնման գինը, ներկրման տուրքերը, հարկերը և այլ պարտադիր վճարները և ակտիվը իր նպատակային օգտագործման

համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ ուղղակիորեն կապված այլ ծախսումները: Ցանկացած զեղչ և արտոնություն հանվում է գնման գնից:

Հիմնական միջոցների վրա կատարված հետագա ծախսումները ճանաչվում են որպես ակտիվ միայն այն դեպքում, երբ դրանք բարելավում են ակտիվի վիճակը՝ բարձրացնելով նրա սկզբնապես գնահատված ցուցանիշները: Եթե հիմնական միջոցների միավորի հաշվեկշռային արժեքը արդեն արտացոլում է տնտեսական օգուտների կորուստը, ապա հետագա ծախսումները, որոնք ուղղված են ակտիվից ակնկալվող տնտեսական օգուտները վերականգնելուն, կապիտալացվում են այն պայմանով, որ հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի ակտիվի փոխհատուցվող գումարը: Մյուս բոլոր հետագա ծախսումները ճանաչվում են որպես հաշվետու ժամանակաշրջանի ծախսեր:

Հիմնական միջոցների մաշվածությունը հաշվառվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: Օգտակար ծառայության ժամկետներ են ընդունվում Շահութահարկի մասին ՀՀ օրենքով սահմանված նորմերից ոչ պակաս ժամկետները: Մաշվածության գումարները ճանաչվում են որպես հաշվետու ժամանակաշրջանի ծախս:

Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների մաշվածությունը հաշվարկվում է յուրաքանչյուր ամսվա վերջին օրը: Ընկերությունում սահմանվում են հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետները:

հազար դրամ

Խմբի անվանումը	Մաշվածության նվազագույն ժամկետը (տարի)	Մաշվածության տոկոսադրույք
Տրանսպորտային միջոցներ	5	20
Տնտեսական գույք և գործիքներ	5	20
Համակարգչային տեխնիկա	3	33.3
Այլ հիմնական միջոցներ	5	20

5.2. Ընկերության ոչ նյութական ակտիվները գնահատվում են սկզբնական արժեքով:

Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ժամկետը սահմանվում է հաշվի առնելով դրանց հնարավոր օգտագործման ժամկետները: Այն դեպքում, երբ անհնարին է որոշել ոչ նյութական ակտիվների հնարավոր օգտագործման ժամկետները, ամորտիզացիոն նվազագույն ժամկետը սահմանվում է 10 տարի:

5.3. Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների միավորները ապաճանաչվում են, եթե դրանք իրացվում են կամ ընդմիջտ հանվում են օգտագործումից, և հետագա օտարումից այլևս չեն ակնկալվում ապագա տնտեսական օգուտներ:

Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների միավորների դուրս գրումից կամ իրացումից առաջացած արդյունքը պետք է որոշվի որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի (հասույթի) և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում պետք է ճանաչվի որպես եկամուտ կամ ծախս:

Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների գույքագրումն անցկացնում է տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները կազմելուց առաջ:

5.4. Ֆինանսական ներդրումները.

Ընկերությունը դասակարգում է իր ներդրումները ընթացիկի և ոչ ընթացիկի: Ներդրումները հաշվառվում են ինքնարժեքով, որը ներառում է ձեռք բերման հետ կապված ծախսերը: Ներդրումների հետ կապված ստացվելիք տոկոսները, շահաբաժինները, լինելով ներդրման հատուցում, դիտարկվում են որպես եկամուտ կամ համարվում են արժեքի վերականգնում:

5.5. Պաշարները հաշվառվում են ինքնարժեքով: Պաշարների ինքնարժեքը ներառում է ձեռք բերման, ներկա գտնվելու վայր և ներկա վիճակի բերելու հետ կապված այլ ծախսումները: Ձեռք բերման ծախսերը ներառում են նրա ձեռք բերման գինը, ներկրման տուրքերը, հարկերը և այլ պարտադիր վճարները, որոնք ենթակա չեն վերադարձման համապատասխան լիազոր մարմինների կողմից, և կոմիսիոն վճարները, ինչպես նաև տրանսպորտային, բեռնման, բեռնաթափման և պաշարների ձեռք բերման հետ ուղղակիորեն կապված այլ ծախսեր: Ձեռք բերման ծախսումները որոշելիս առևտրային գեղջերը, գների իջեցումները և նմանատիպ այլ ճշգրտումները հանվում են:

5.6. Արտարժույթով գործարքը սկզբնական ճանաչման պահին գրանցվում է հաշվետվական արժույթով՝ արտարժույթի գումարի նկատմամբ կիրառելով հաշվետվական արժույթի և արտարժույթի միջև գործարքի օրվա դրությամբ առկա փոխանակման փոխարժեքը:

Որպես փոխանակման փոխարժեք ընդունվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված հաշվարկային փոխարժեքը:

Հաշվեկշռի ներկայացման օրվա դրությամբ արտարժույթային հոդվածները վերագնահատվում են հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ գործող փոխարժեքի կիրառմամբ: Արտարժույթով արտահայտված ակտիվների և պարտավորությունների փոխարժեքային տարբերությունները ճանաչվում են ծախս կամ եկամուտ դրանց առաջացման հաշվետու ժամանակաշրջանում:

2012թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման համար օգտագործվել են ՀՀ ԿԲ ինտերնետային կայքում հրապարակված հետևյալ փոխարժեքները՝

1 ԱՄՆ Դոլլար	406.25 ՀՀ դրամ,
1 Ռուսական ռուբլի	13.12 ՀՀ դրամ,
1 Եվրոն	525.73 ՀՀ դրամ:

5.7. Էական սխալ են համարվում հաշվետու ժամանակաշրջանում բացահայտված այն սխալները, որոնց նշանակությունը այնքան մեծ է, որ նախորդ ժամանակաշրջանի (ժամանակաշրջանների) ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված տեղեկատվությունը չի կարող արժանահավատ դիտարկվել ներկայացման պահի դրությամբ:

Ընկերությունը կիրառելու է սխալների ուղղման հիմնական և թույլատրելի այլընտրանքային մոտեցման երկու եղանակները:

5.8. Գործարքից հասույթը որոշվում է Ընկերության և ակտիվը գնողի կամ օգտագործողի միջև կնքված պայմանագրին համապատասխան: Հասույթը ճանաչվում է, երբ.

- գնորդին են փոխանցվում ակտիվի սեփականության հետ կապված ռիսկերը և փոխհատուցումների մեծ մասը,
- հավանական է, որ գործարքի հետ կապված տնտեսական օգուտները կհոսեն Ընկերություն և վերջիններս կարելի է արժանահավատորեն չափել:

Ընկերության կողմից հասույթը և ծախսերը հաշվառվում են հաշվեգրման սկզբունքով՝

Ապահովագրության պայմանագրերով սահմանված ապահովագրավճարների գումարը ամբողջությամբ ճանաչվում է հասույթ այն դեպքում, երբ ապահովագրության պայմանագրերի (վկայագրերի) պայմանների համաձայն պայմանագիրը գործողության մեջ է մտնում:

Ապահովագրավճարների գծով տրամադրվող զեղչերի գումարները նվազեցվում են հասույթից:

Ընկերությունը իր կողմից ապահովագրված ռիսկերը վերաապահովագրում է ԿԲ-ի խորհրդի կողմից սահմանված չափանիշների համաձայն չարգելված և (կամ) հուսալի համարվող վերաապահովագրողների մոտ:

Ընկերությունը ապահովագրական պարտավորությունները ամբողջությամբ կամ մի մասը վերաապահովագրության փոխանցելու միջոցով նվազեցնում է, առաջին հերթին,

իր կողմից ապահովագրված մեծածավալ և խոշոր ռիսկերի վնասաբերության մակարդակը:

Վերաապահովագրության պայմանագրերով սահմանված վերաապահովագրավճարների գումարը ամբողջությամբ ճանաչվում է ծախս: Վերաապահովագրավճարների գծով տրամադրվող զեղչերի գումարները նվազեցվում են ծախսերի գումարից:

Ապահովագրական գործակալներին և բրոքերներին վճարված կոմիսիոն վարձատրությունները ամբողջությամբ ճանաչվում են ծախս, իսկ վերաապահովագրողներից ստացվող կոմիսիոն վարձատրությունները՝ եկամուտ:

Ընկերությունը ապահովագրության պայմանագրերով կամ վկայագրերով ստանձնած պարտավորությունների (ապահովագրական հատուցումների վճարման) կատարման և հնարավոր ռիսկերի ծածկման նպատակով ձևավորում է տեղնիկական պահուստներ համաձայն “Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին” ՀՀ օրենքի և ՀՀ ԿԲ 3/03 կանոնակարգի:

Ընկերությունը ձևավորում է **ընդհանուր պահուստ**՝ ստանդարտ ակտիվների (բացառությամբ՝ ինվեստիցիոն արժեթղթերի) և **հատուկ պահուստ**՝ խնդրահարույց (հսկվող, ոչ ստանդարտ, կասկածելի, անհուսալի) ակտիվների (բացառությամբ՝ ինվեստիցիոն արժեթղթերի) համար և հնարավոր կորուստների պահուստ ոչ ռիսկային, ռիսկային, միջին ռիսկային, բարձր ռիսկային և անհուսալի ինվեստիցիոն արժեթղթերի համար:

Եկամուտներն ու ծախսերը, որոնք ստացվում են տեխնիկական պահուստների մեծության փոփոխությունից, հաշվեգրվում են ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի կողմից հաստատված

Ապահովագրական պահուստների ձևավորման կարգի և Ընկերության խորհրդի կողմից հաստատված, Տեխնիկական պահուստների ձևավորման կանոնակարգի համաձայն:

5.9. Չուտ շահույթը բաշխվում է ՀՀ օրենսդրությամբ և Ընկերության կանոնադրությամբ նախատեսված պահուստների ստեղծման, բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի որոշման համաձայն:

5.10. Եթե Ընկերությունը հաշվետու ամսաթվից հետո տեղեկատվություն է ստանում մինչ այդ ամսաթիվը կատարված իրադարձությունների մասին, ապա այն փոփոխության է ենթարկում այդ իրադարձություններին վերաբերող բացահայտումները՝ հիմնվելով ստացված տեղեկատվության վրա: Եթե հաշվետու ամսաթվից հետո ճշտման չենթարկված իրադարձությունները այնքան կարևոր են, որ դրանց չբացահայտումը ազդում է ֆինանսական հաշվետվություններ օգտագործողների

կողմից գնահատման և ճիշտ որոշումներ ընդունելու գործընթացների վրա, ապա Ընկերությունը ներկայացնում է ճշտումների մասին հետևյալ տեղեկատվությունը.

- իրադարձության բնույթը,

- դրա ֆինանսական ազդեցության գնահատում կամ գնահատման կատարման անհնարինության վերաբերյալ հայտարարություն:

5.11. Աշխատակիցների հատուցումների հաշվառումը վարվում է ՀՀՄՍ 19 ստանդարտով սահմանված չափանիշների համաձայն, ինչպես նաև այդ փոխհարաբերությունները կարգավորող այլ նորմատիվային և իրավական ակտերի դրույթներին համապատասխան:

Յուրաքանչյուր ամսվա վերջում հաշվարկվում է արձակուրդային գումարների վճարման պահուստ: Հաշվետու տարվա վերջում պահուստը վերահաշվարկվում է:

5.12. Ակտիվների դասակարգման և հնարավոր կորուստների (անհավաքագրելիության) պահուստին զուտ հատկացումներ

Ընկերության բնականոն գործունեության ապահովման անհրաժեշտությունից ելնելով ձևավորվում է ակտիվների դասակարգման և հնարավոր կորուստների (անհավաքագրելիության) պահուստ՝ ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի 25.05.08թ. թիվ 73 Ն որոշմամբ սահմանված չափանիշներին համապատասխան:

5.13. Հարկեր (ընթացիկ և հետաձգված)

Ընկերությունը կողմից շահութահարկը հաշվառվել և ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացվել են “Շահութահարկ” ՀՀՄՍ 12-ի սկզբունքների հիման վրա:

Շահույթի գծով տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն մասի, որը վերաբերում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում ճանաչված միավորների:

Ընթացիկ հարկը տարվա շահութահարկի գծով ակնկալվող վճարման ենթակա հարկի գումարն է, որը հաշվարկվում է կիրառելով հարկերի դրույքները, որոնք ուժի մեջ են եղել կամ ըստ էության ուժի մեջ կլինեն հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ և նախորդ տարիների վճարման ենթակա հարկերի գծով կատարված ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկը ապագա ժամանակաշրջաններում բյուջե վճարման (բյուջեից փոխհատուցման) ենթակա շահութահարկի գումարն է՝ կապված՝

ա) ժամանակավոր տարբերությունների, որը իրենից ներկայացնում է ակտիվի (պարտավորության) հաշվեկշռային և հարկային արժեքների տարբերությունը, կամ

բ) չօգտագործված հարկային վնասը և (կամ) զեղչերը հաջորդ ժամանակաշրջաններ տեղափոխելու հետ:

Հետաձգված հարկային պարտավորություն ճանաչվել է բոլոր հարկվող ժամանակավոր տարբերությունների համար:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է ապագա ժամանակաշրջաններում հարկվող շահույթի ստացում, որի դիմաց կարող է օգտագործվել նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունները կամ հարկային վնասը:

Ծանոթագրություն 8 «Զուտ ապահովագրավճարներ»

Ապահովագրության դասեր, որոնց գծով ընկերությունը հավաքագրել ապահովագրավճար է	Համախառն ապահովագրավճարներ		Վերաապահովագրողներին փոխանցված ապահովագրավճարներ	
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	39,016	43,319	1,060	9,902
Առողջության ապահովագրություն	2,389,895	227,598		0
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	354,720	355,068	107,768	92,645
Օդանավերի ապահովագրություն	1,858		1,232	
Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	63,745	97,249	32,695	55,275
Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն	402,048	385,153	230,996	219,254
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն	22,015	4,449	840	1,540
Օդանավերի օգտագործումից բխող	10,491		5,994	
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	135,427	119,852	121,576	89,165
Վարկերի	513,793	85,457		

ապահովագրություն				
Ֆինանսական վնասների ապահովագրություն	176,356	279,089	111,328	135,888
Աջակցության ապահովագրություն	64,001	51,689	28,284	23,671
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն	3,643,412	4,760,376		
Ընդամենը	7,816,777	6,409,299	641,773	627,339

Ծանոթագրություն 9 «Եկամուտ տոկոսավճարներից և վարձավճարներից»

Տոկոսավճարի կամ վարձավճարի տեսակը	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Միջնորդավճարներ վերաապահովագրողներց	25,224	25,745

Ծանոթագրություն 10 «Ներդրումային եկամուտ»

Ներդրումային եկամտի աղբյուրը	Ներդրումային եկամտի մեծություն	
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Տոկոսային եկամուտ բանկերում ներդրված ընթացիկ անադների գծով	318,767	371,200
այդ թվում՝ վերագնահատումից զուտ եկամուտներ	13,071	
այդ թվում՝ այլ անձանց նկատմամբ այլ ընթացիկ պահանջներից եկամուտներ	4,340	

Ծանոթագրություն 13 «Զուտ հատուցումներ»

Ապահովագրության դասեր, որոնց գծով ընկերությունը վճարել է հատուցումներ	Համախառն հատուցումներ			Վերաապահովագրողներից ստացված հատուցումներ	
	Հաշվետու ժամանակաշրջան		Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
		այդ թվում կարգավորման ծախսեր			
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	36,397.0		36,048.0	3,072.0	4,524.0
Առողջության ապահովագրություն	687,904.0		628,287.0	0.0	0.0
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	305,487.0	842.0	414,567.0	148,418.0	218,580.0
Փոխադրվող գույքի (բեռների) ապահովագրություն	2,816.0	1,120.0	1,066.0	-1,649.0	-2,429.0
Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն	35,193.0	650.0	32,255.0	123.0	181.0
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն	7,645.0		6,982.0	0.0	0.0
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	50,990.0		90,214.0	47,784.0	70,373.0
Վարկերի ապահովագրություն	124,280.0		113,509.0	0.0	0.0
Ֆինանսական վնասների ապահովագրություն	5,951.0		5,435.0	0.0	0.0
Աջակցության ապահովագրություն	16,444.0		15,019.0	0.0	0.0
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն	1,931,325.0	75,562.0	1,763,948.0	11,196.0	16,490.0
Ընդամենը	3,204,432.0	78,174.0	3,107,330.0	208,944.0	307,719.0

Ծանոթագրություն 14 «Ֆինանսական ծախսեր»

	Ընթացիկ պարտավորություններ		Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ	
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Ֆինանսական ծախսի մեծությունը	2309	199		

Ծանոթագրություն 15 «Այլ գործառնական և վարչական ծախսեր»

Այլ գործառնական և վարչական ծախսի աղբյուր	Այլ գործառնական և վարչական ծախսի մեծությունը	
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Հաշվարկված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված այլ վճարումներ	802,894	869,771
Հիմնական միջոցների վարձակալության գծով ծախսեր	125,254	111,573
Շենքի, սարքավորումների, Փոխադրամիջոցների տեխնիկական սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	58,604	56,707
Աուդիտի և այլ խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	18,300	27,913
Կապի և հաղորդակցության միջոցների գծով ծախսեր	62,862	52,160
Բանկային ծառայությունների գծով ծախսեր	5,076	3,059
Այլ կառավարչական ծախսեր	130,644	203,257
Գովազդի գծով ծախսեր	213,002	295,754
Ներկայացուցչական ծախսեր	32,417	78,083
Գործուղման ծախսեր	21,337	23,031
Այլ ծախսեր	136,267	187,315
Ընդամենը	1,606,656	1,908,623

Այլ գործառնական և վարչական ծախսի աղբյուր	Այլ ծախսի մեծությունը	
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Ակտիվների հնարավոր կորուստների (անհավաքագրելիության) պահուստին հատկացումներ	-10458	-40465

Ծանոթագրություն 20 «Ոչ նյութական ակտիվներ»

Հազար դրամ	Լիցենզիաներ, համակարգչային ծրագրեր	Այլ	Ընդամենը
ԱՐԺԵՔ			
Առ 31 դեկտեմբերի 2011թ.	8,448		8,448
Մուտքեր	27,048		27,048
Առ 30 սեպտեմբերի 2012թ.	35,496		35,496
Մաշվածություն			
Առ 31 դեկտեմբերի 2011թ.	6,078		6,078
Ամորտիզացիայի հաշվեգրում	6,734		6,734
Առ 30 սեպտեմբերի 2012թ.	12,812		12,812
ՄՆԱՅՈՐԴԱՅԻՆ ԱՐԺԵՔ			
Առ 30 սեպտեմբերի 2012թ.	22,684		22,684
Առ 31 դեկտեմբերի 2011թ.	2,370		2,370

Ծանոթագրություն 22 «Հիմնական միջոցներ»

Հազար դրամ	Սարքավորումներ	Տրանսպորտային միջոցներ	Այլ ՀՄ	Ընդամենը
ԱՐԺԵՔ				
Առ 31 դեկտեմբերի 2011թ.	184,969	97,740	92,347	375,056
Մուտքեր	24,897	8,900	23,568	57,365
Առ 30 սեպտեմբերի 2012թ.	209,866	106,640	115,915	432,421
Մաշվածություն				
Առ 31 դեկտեմբերի 2011թ.	89,412	29,499	18,939	137,850
Ամորտիզացիայի հաշվեգրում	34,746	14,556	17,742	67,044
Առ 30 սեպտեմբերի 2012թ.	124,158	44,055	36,681	204,894
ՄՆԱՅՈՐԴԱՅԻՆ ԱՐԺԵՔ				
Առ 30 սեպտեմբերի 2012թ.	85,708	62,585	79,234	227,527
Առ 31 դեկտեմբերի 2011թ.	95,557	68,241	73,408	237,206

Ծանոթագրություն 25 «Ոչ ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքներ»

Ֆինանսական ակտիվների և ֆինանսական պարտավորությունների կատեգորիաներ	Հաշվետու ժամանակաշրջան		Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան	
	Հաշվեկշռային արժեք	Իրական արժեք	Հաշվեկշռային արժեք	Իրական արժեք
«Իրական արժեքով՝ շահույթ կամ վնասի միջոցով չափվող» ֆինանսական ակտիվներ	355,333	355,333	157,226	157,226
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ,			51,968	51,968
Փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր,	3,939,146	3,939,146	3,565,636	3,565,636
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ,				
«Իրական արժեքով՝ շահույթ կամ վնասի միջոցով չափվող» ֆինանսական պարտավորություններ	162,370	162,370		
ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ:				

Ծանոթագրություն 27 «Հարկում»

ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչված հետաձգված հարկային ակտիվների գումարը՝ ներկայացված յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանի համար.

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Հետաձգված հարկային ակտիվ	16,012	16,012

Ծանոթագրություն 28 «Ապահովագրության գծով ստացվելիք գումարներ»

	Ապահովագրության գծով ստացվելիք գումարներ	
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Ապահովադիրներից	1,824,071	805,088
Հատուցումների գծով կանխավճարային գումարներից	534,573	
Այլ ֆիզիկական և իրավաբանական անձանցից	95,678	38,050
Ակտիվների հնարավոր կորուստների (անհավաքագրելիության) պահուստ	-96,272	-91,165
Ընդամենը	2,358,050	751,973

Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստի շարժի մասին տեղեկություն

Հազար դրամ	Ընդամենը
31 դեկտեմբերի 2010	88,196
Պահուստի ձևավորում	40,465
Ակտիվների դուրս գրում	(37,496)
31 դեկտեմբերի 2011	91,165
Պահուստի ձևավորում	60,383
Ակտիվների դուրս գրում	(1,316)
30 սեպտեմբերի 2012թ.	150,232

Ծանոթագրություն 31 «Ապահովագրական պայմանագրերի հետ կապված պարտավորություններ»

Ապահովագրական պայմանագրերի հետ կապված պարտավորության աղբյուր	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Զվաստակած ապահովագրավճարների պահուստ	3,506,691	1,334,242
Պահանջների (վնասների) պահուստ	1,354,684	968,270
Ընդամենը	4,861,375	2,302,512

Ծանոթագրություն 33 «Այլ ֆինանսական պարտավորություններ»

Այլ ֆինանսական պարտավորության աղբյուր	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան

Ծանոթագրություն 34 «Կրեդիտորական պարտավորություններ ապահովագրության գծով»

Կրեդիտորական պարտավորություններ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Ոչ ռեզիդենտ վերաապահովագրողներին փոխանցվելիք ապահովագրավճարներ	750,309	433,081
Արտաքին կրեդիտորական պարտքեր	369,583	136,598
Ընդամենը	1,119,892	569,679

Ծանոթագրություն 35 «Այլ պարտավորություններ»

Այլ պարտավորության աղբյուր	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Կրեդիտորական պարտքեր հարկերի և տուրքերի գծով	31,456	46,889
Հիմնական աշխատողներին վճարվելիք աշխատավարձ և այլ վճարներ	50	897
Ստացված կանխավճարներ ապահովագրության գծով	98,988	1,178,582
Այլ վճարվելիք գումարներ	166,409	112,580

Ծանոթագրություն 36 «Կապիտալ»

Հազար դրամ	30.06.2012		2011	
	Վճարված կապիտալ	% ընդհանուր վճարված կապիտալից	Վճարված կապիտալ	% ընդհանուր վճարված կապիտալից
Ռոսգոսստրախ ՍՊԸ	2,070,000	100	1,690,000	100

Ծանոթագրություն 37 «Ռիսկերի կառավարման հիմունքներ»

Ֆինանսական գործիքներից առաջացող յուրաքանչյուր տեսակի ռիսկի համար անհրաժեշտ է կիրառել ռիսկի ղեկավարման որոշակի մեթոդներ, որոնց շնորհիվ հնարավոր է կանխատեսել իրադարձության ծագման հավանականությունը:

Մինչ ռիսկի ղեկավարման մեթոդի կիրառումը, պետք է տարբերակել ղեկավարման հետևյալ ռազմավարությունը՝

1. Ռիսկից խուսափում: Համաձայն որի՝ ճիշտ լուծումը ռիսկ պարունակող գործունեությունից հրաժարվելն է: Բայց այս ռազմավարությունը չի հանդիսանում խնդրի օպտիմալ լուծման տարբերակ: Արտաքին, հաճախ նաև ներքին, գործոնների անորոշությունը կարող է բերել բավականին բարձր արդյունքների:

2. Ռիսկի ընդունում: Այս ռազմավարությունը ենթադրում է ռիսկի գիտակցված ընդունում և նույնպես չի հանդիսանում խնդրի օպտիմալ լուծման տարբերակ այն պատճառով, որ հնարավոր վերջնական արդյունքը չի կարող համընկնել ծրագրավորողի հետ: Այլկերպ ասած, որոշումների ընդունման և ղեկավարման կարևորագույն պահերի շտկումը թույլ է տալիս նվազագույնի հասցնել բացասական հետևանքները:
3. Ռիսկի ղեկավարում: Այսինքն, ռիսկի հայտնաբերումն ու գնահատումը, ինչպես նաև միջոցների ձեռնարկումը՝ այն նվազագույնի հասցնելու ուղղությամբ:

Քանի որ շուկայական տնտեսությունների պայմաններում ցանկացած ֆինանսատնտեսական գործունեություն ռիսկային է, իսկ երկրի սոցիալ-տնտեսական փոփոխությունները հնարավոր չէ ամբողջությամբ կանխատեսել ու գործնականում հաշվի առնել, ապա ամեն անգամ անհրաժեշտություն է առաջանում արագ կողմնորոշվելու, որոշում կայացնելու և ընտրելու գործունեության առավել արդյունավետ տարբերակ:

Ռիսկի ղեկավարման խնդիրը չի կարող արդյունավետ լուծվել տարբեր միջոցառումների կիրառմամբ: Այն լուծվում է ռիսկի համալիր ղեկավարման տեխնոլոգիայի ներդրմամբ: Հենց այդ մոտեցումն էլ հանդիսանում է Ըմկերության գործունեության արդյունավետ քաղաքականության և վերլուծության տարր,

Ռիսկի կառավարման գործընթացը ենթադրում է՝

1. նպատակի որոշում, կապիտալի ներդրման ռիսկային տարբերակի որոշում
2. տնտեսական իրավիճակի մասին տեղեկությունների ձեռքբերում
3. ռիսկի աստիճանի որոշում
4. ռիսկային իրավիճակի ի հայտ գալու հնարավորության հավանականության որոշում
5. տվյալ գործարքի ակնկալվելիք շահութաբերության և ռիսկի ցուցանիշների համեմատում
6. ռիսկի կառավարման ռազմավարության և մեթոդների ընտրություն
7. ռիսկի մակարդակի նվազեցման ծրագրերի մշակում, դրանց իրականացման կազմակերպում

8. ծրագրերի կատարման ընթացքի նկատմամբ վերահսկողություն

9. որոշման իրականացման արդյունքների գնահատում:

Ծանոթագրություն 38 «Ապահովագրական ռիսկեր»

Նպատակ ունենալով ստեղծել առավել հաշվեկշռված ապահովագրական պորտֆել, ապահովել ապահովագրական գործառույթների շահութաբերությունը և իր ֆինանսական կայունությունը, Ընկերությունը, ընդունելով որոշակի ռիսկեր, դրանց մի մասը կամ ամբողջությամբ համաձայնեցված պայմաններով փոխանցում է վերաապահովագրողների:

Վերաապահովագրության միջոցով Ընկերությունն ապահովում է ապահովագրական գործառույթունների ֆինանսական կայունության, վճարունակության և շահութաբերության անհրաժեշտ մակարդակ: Վերաապահովագրությանը կարելի է վերագրել հետևյալ երկու հիմնական գործառույթներ՝

1. խոշոր ապահովագրական ռիսկեր ապահովագրելու հնարավորության ընձեռում,
2. Ընկերությունների կողմից կնքված ապահովագրության պայմանագրերով ստանձնած ռիսկերի վերաբաշխման հնարավորության ընձեռում՝ այդ պայմանագրերի պորտֆելի ռիսկայնությունը կառավարելու և դիվերսիֆիկացնելու նպատակով:

Ծանոթագրություն 39 «Ֆինանսական ռիսկեր»

Ֆինանսական ռիսկերի խմբի մեջ ներառվում են՝

- ինֆլացիոն և դեֆլացիոն ռիսկեր- սրանք վնասի պատճառ կարող են հանդիսասանալ այն դեպքում, երբ գործարքի իրականացման օգտագործվող արժույթի գնողունակությունը փոփոխվում է
- արտարժույթային ռիսկեր - վնասի հանդես գալը առնչվում է սրանց հետ, եթե գործարքի իրականացումը կատարվում է արտարժույթով, որի գնողունակությունը փոփոխության է ենթարկվել
- իրացվելիության ռիսկեր - սրանք հանդես են գալիս այն դեպքում, երբ կազմակերպության ակտիվների գների մակարդակը կտրուկ փոփոխության է ենթարկվում:

- Ներդրումային ռիսկերը հանդես են գալիս երեք տարատեսակներով՝

1. շահույթի ստացման հնարավորության չօգտագործում – դրա պատճառն այն է, որ միշտ չէ նախօրոք հնարավոր լինում ճշգրիտ գնահատել ակնկալվող շահութաբերության ցուցանիշները, բացի այդ ներդրումների տարբերակներից յուրաքանչյուրն ունենում է շահութաբերության և ռիսկայնության զանազան ցուցանիշներ և միշտ չէ, որ հնարավոր է լինում ճիշտ համադրել դրանք
2. շահութաբերության մակարդակի նվազման ռիսկ: Սա իր հերթին բաժանվում է վարկային և տոկոսային ռիսկեր:

Տոկոսային ռեսկերը հանդես են գալիս կապված այն հանգամանքի հետ, որ ժամանակի ընթացքում կարող է վարկավորման տոկոսը փոփոխվի:

Վարկային ռիսկերը բաժանվում են 3 մասի՝

ա. սելեկցիոն ռիսկ – սա հանդես է գալիս այն դեպքում, երբ ներդրողին չի հաջողվում վարկավորման արդյունավետ պորտֆել ձևավորել

բ. անվճարունակության ռիսկ – սա հանդես է գալիս այն դեպքում, երբ գործարքի իրականացման ժամանակահատվածում մասնակից կողմերի մի մասը անվճարունակ է դառնում և չի կարողանում կատարել իր պարտավորությունները

գ. բորսային ռիսկ – սա հանդես է գալիս այն դեպքում, երբ ձեռնարկությունը մասնակցում է տարաբնույթ բորսային գործարքներին

3. ուղղակի ֆինանսական կորուստներ:

Ֆինանսական ռիսկերի հիմնական պատճառներն են ռեսուրսների սահմանափակվածությունը և տնտեսական իրավիճակի անորոշությունը: Ռիսկերը տարբերվում են ըստ առանձին խմբերի, օրինակ, ըստ ապահովագրության հնարավորության ռիսկերը ստորաբաժանվում են ապահովագրվող և չապահովագրվող ռիսկերի: Ապահովագրվող ռիսկերն ունեն քանակական որոշակիություն և ֆինանսական չափման բնույթ: Չապահովագրվող ռիսկերի շարքին են դասվում ֆորս – մաժորային ռիսկերը, որոնց մակարդակը հնարավոր չէ գնահատել:

Ծանոթագրություն 40 «Պայմանական պարտավորություններ և ակտիվներ»

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Պայմանական պարտավորություններ	1,906,000	1,692,000

Պայմանական պարտավորություններն իրենցից ներկայացնում են գործակալների մասնագիտական անփութության հետևանքով պատճառված վնասի հատուցումն ապահովելու համար ընկերության ստանձնած պարտավորությունները (համաձայն «Ապահովագրության և ապահովագրական գործունեության մասին» ՀՀ օրենքի հոդված 90-ի):

Ծանոթագրություն 41 «Բացահայտումներ փոխկապակցված անձանց հետ կապված»

Ընկերությունը կապակցված կողմերի հետ իր գործունեության ընթացքում ներգրավված է եղել հետևյալ գործարքում՝

ՀՀ դրամ

Ապահովագրության դասը	Ապահովագրության վկայագիր	Ապահովագրության ժամկետը	Ապահովագրական գումարը/դրամ/	Ապահովագրվածը	ապահովագրական սակագինը
Աջակցության ապահովագրություն	TI001184	22/04/09 – 21/10/09	14,833,200	6,000	0.08%
Աջակցության ապահովագրություն	TI001185	22/10/09 – 21/04/10	16,266,900	6,000	0.07%
Աջակցության ապահովագրություն	TI003118	14/10/09 – 13/10/10	16,266,900	15,000	0.09%
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	MI003547	16/12/09-15/12/10	9,000,000	166,500	1.85%
Ցամաքային տրանսպորտի պատասխանատվության ապահովագր.	MI003547	16/12/09-15/12/10	3,500,000	30,000	0.86%

Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն	PI000025	26/03/09 – 25/03/10	35,000,000	35 000	0.10%
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	PA000007	26/03/09 – 25/03/10	9,600,000	9600	0.10%
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	MI003547	16/12/09-15/12/10	15,000,000	15,000	0.10%
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	MI006837	22/12/10-21/12/11	8,100,000	145,000	1.79%
Ցամաքային տրանս.բխող պատասխանատվության ապահովագր.	MI006837	22/12/10-21/12/11	5,000,000	5,000 դրամ	0.10%
Առողջության ապահովագրություն	HI000099	01/05/10-30/04/11	4,000,000	48,750	1.22%
Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն	PI001337	29/06/10-28/06/11	500,000USD	206,250	0.12%
Առողջության ապահովագրություն	HI000148	01/06/10-31/05/11	4,000,000	48,750	1.22%
Առողջության ապահովագրություն	HI000141	01/06/10-31/05/11	4,000,000	48,750	1.22%
Առողջության ապահովագրություն	HI000144	01/06/10-31/05/11	4,000,000	48,750	1.22%
Առողջության ապահովագրություն	HI000155	01/06/10-31/05/11	4,000,000	48,750	1.22%
Առողջության ապահովագրություն	HI000159	01/06/10-31/05/11	4,000,000	48,750	1.22%
Աջակցության ապահովագրություն	TI011447	20/12/10 – 19/12/11	14,434,800	12,500	0.08%
Աջակցության ապահովագրություն	TI011430	08/12/10 – 07/12/11	14,434,800	12,500	0.08%
Աջակցության ապահովագրություն	TI009532	01/11/10 – 31/10/11	14,434,800	12,500	0.08%

Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն	PI003458	18/01/11-17/01/12	40,000,000	40,000	0.10%
Աջակցության ապահովագրություն	TI013773	12/05/11-11/05/12	16,027,800	12,500	0.08%
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	MI009039	15/01/11-14/01/12	1,450,000	27,000	1.86%
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	MI009039	15/01/11-14/01/12	7,500,000	6,500	0.09%
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	MI007027	22/06/11-21/06/12	8,150,000	203,750	2.49%
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	MI007027	22/06/11-21/06/12	2,000,000	3,500	0.17%
Աջակցության ապահովագրություն	TI014814	07/07/11 – 13/07/11	45,334,800	14,600	1.07%
Աջակցության ապահովագրություն	TI014815	07/07/11 – 13/07/11	30,223,200	7,300	0.80%
Աջակցության ապահովագրություն	TI015590	06/08/11 – 20/08/11	15,111,600	3,500	0.56%
Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն	PI005409	01/07/11-30/06/12	167,422,500	165,990	0.10%
Աջակցության ապահովագրություն	TI016327	17/08/11 – 31/08/11	30,223,200	7,000	0.56%
Աջակցության ապահովագրություն	TI016328	17/08/11 – 31/08/11	30,223,200	7,000	0.56%
Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն	PI006281	21/01/12-20/01/13	40,000,000	40,000 դրամ	0.10%
Աջակցության ապահովագրություն	TI020937	30/05/12-14/06/12	15,300,000	5,640.00	0.18%
Աջակցության ապահովագրություն	TI022379	01/06/12-31/05/13	15,300,000	12,500	0.41%

Աջակցության ապահովագրություն	TI026550	25/06/12-02/07/12	15,300,000	2,860	0.09%
Աջակցության ապահովագրություն	TI025426	25/06/12-02/07/12	30,600,000	5,720	0.09%
Աջակցության ապահովագրություն	TI039964	14/08/12-13/08/13	15,300,000	12,500	0.08%
Աջակցության ապահովագրություն	TI039965	14/08/12-13/08/13	15,300,000	12,500	0.08%
Աջակցության ապահովագրություն	TI039966	14/08/12-13/08/13	15,300,000	12,500	0.08%
Աջակցության ապահովագրություն	TI038033	07/08/12-17/08/12	30,600,000	7,500	0.024%
Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն	PI007711	01/07/12-30/06/13	175,500,000	187,930	0.001%
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	MI010979	21/08/12-20/08/13	8,000,000	7,500	0.9%

համապատասխանում է Հնկերության գործարար ծրագրով հաստատված սակագնին:

Փոխկապակցված անձանց հետ գործարքներից չմարված մնացորդներ չկան:

Ղեկավար անձնակազմին վճարված աշխատավարձը և դրան հավասարեցված վճարումներ կազմել են՝

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Աշխատավարձ և դրան հավասարեցված վճարումներ	115,764	123,053
Սոցապ հատկացումներ	6,946	7,977

Ապահովագրական ընկերության
Գործադիր տնօրեն՝

Գագիկ Գրիգորյան _____

Գլխավոր հաշվապահ՝

Արմինե Զաքարյան _____

Կ.Տ.